

Transformacja
w Polsce i na Ukrainie

Трансформація
в Польщі і в Україні

TRANSFORMACJA W POLSCE I NA UKRAINIE

Wybrane aspekty

pod redakcją naukową

Andrzeja Antoszewskiego

Antoniny Kolodii

Krzysztofa Kowalczyka

ТРАНСФОРМАЦІЯ В ПОЛЬЩІ І В УКРАЇНІ

Вибрані аспекти

за редакцією

Анджея Антошевського

Антоніни Колодій

Кшиштофа Ковальчика

Wrocław 2010

RECENZENCI NAUKOWI:

Dr hab. Walenty Baluk

Dr hab Jacek Wojnicki

REDAKCJA WYDAWNICZA:

Elżbieta Kozuchowska, Sylwia Wojtowicz

KOREKTA:

Monika Jasińska

PROJEKT OKŁADKI:

Dymitr Kismiełow

Praca naukowa finansowana ze środków na naukę w latach 2008 -2010
jako projekt badawczy

© Copyright by Uniwersytet Wrocławski and Oficyna Wydawnicza ATUT
Wrocław 2010

ISBN 978-83-7432-658-2

Oficyna Wydawnicza ATUT - Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe
50-011 Wrocław, ul. Kościuszki 51a, tel. 071 342 20 56, fax 071 341 32 04
<http://www.atut.ig.pl>; e-mail: oficyna@atut.ig.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
ANDRZEJ ANTOSZEWSKI, Przejście ku demokracji: analiza przypadku Polski	11
ANTONINA KOLODII, Trajektoria demokratycznego przejścia na Ukrainie ...	23
MARZENA CICHOSZ, Tranzycja polskiego systemu politycznego - wybrane aspekty	39
ROSTYSŁAW PAWŁENKO, Transformacja reżimu politycznego na Ukrainie ...	51
ROBERT ALBERSKI, Ewolucja relacji między władzą wykonawczą a ustawodawczą w Polsce	65
ANTONINA KOLODII, Rostysław Pawlenko, Ewolucja relacji między władzą wykonawczą a ustawodawczą Ukrainy	79
DARIUSZ SKRZYPIŃSKI, Władza sądownicza w systemie politycznym Polski	93
OŁEKSANDR BIRIUKOW, Władza sądownicza we współczesnej Ukrainie ...	103
KATARZYNA KOBIELSKA, Kształtowanie się samorządu terytorialnego w Polsce	115
OKSANA ŁAZOR, Kształtowanie się samorządu terytorialnego na Ukrainie	129
ROBERT ALBERSKI, Ewolucja systemu wyborczego w Polsce	143
ANATOLIJ ROMANIUK, System wyborczy Ukrainy	159
JOANNA KOZIERSKA, Kształtowanie się systemu partyjnego w Polsce ...	171
JURIJ SZWEDA, Kształtowanie systemu partyjnego Ukrainy	181
PIOTR SULA, Opozycja polityczna w Polsce po 1989 roku	193
LIANA HURSKA-KOWALCZYK, Opozycja polityczna na Ukrainie po 1989 roku	207
RADOSŁAW SOLARZ, Elity polityczne w procesie transformacji Polski	219
WALENTYN KOKORSKI, Olga Kokorska, Elity w procesie transformacji na Ukrainie	231

JACEK SROKA, Grupy interesu w Polsce	241
MARYNA SZAPOWAŁENKO, Grupy interesów na Ukrainie.	249
LESZEK SOBKOWIAK, Partycypacja polityczna w Polsce.	261
WALERIJ BORTNIKÓW, Partycypacja polityczna na Ukrainie.	275
RADOSŁAW SOLARZ, Społeczeństwo obywatelskie w III RP.	287
ANTONINA KOŁODII, Społeczeństwo obywatelskie na Ukrainie.	301
KRZYSZTOF KOWALCZYK, Rola Kościoła katolickiego w życiu publicznym Polski	315
ANDRIJ JURASZ, Czynniki religijny na Ukrainie niepodległej	329
ZBIGNIEW CESARZ, Polityka zagraniczna Rzeczypospolitej Polskiej po 1989 roku.	339
SERHIJ FEDUNIAK, Główne kierunki polityki zagranicznej Ukrainy: czynniki, priorytety oraz mechanizmy.	355
Podsumowanie.	365

ЗМІСТ

ТРАНСФОРМАЦІЯ В ПОЛЬЩІ І В УКРАЇНІ	369
Вступ	371
АНДЖЕЙ АНТОШЕВСЬКИЙ, Перехід до демократії: аналіз випадку Польщі	373
АНТОНІНА КОЛОДІЙ, Траєкторія демократичного переходу в Україні	385
МАЖЕНА ЦІХОШ, Транзит польської політичної системи - вибрані аспекти	401
РОСТИСЛАВ ПАВЛЕНКО, Трансформація політичного режиму в Україні	413
РОБЕРТ АЛЬБЕРСЬКИЙ, Еволюція відносин між виконавчою та законодавчою владою у Польщі	427
АНТОНІНА КОЛОДІЙ, РОСТИСЛАВ ПАВЛЕНКО, Еволюція відносин між виконавчою і законодавчою владою в Україні	441
ДАРИУШ СКШИПІНСЬКИЙ, Судова влада у політичній системі Польщі	455
ОЛЕКСАНДР БІРЮКОВ, Судова влада в сучасній Україні	467
КАТАЖИНА КОБЕЛЬСЬКА, Формування місцевого самоврядування у Польщі	479
ОКСАНА ЛАЗОР, Формування місцевого самоврядування в Україні	493
РОБЕРТ АЛЬБЕРСЬКИЙ, Еволюція виборчої системи Польщі	507
АНАТОЛІЙ РОМАНЮК, Виборча система України	523
ЙОАННА КОЗЕРСЬКА, Формування партійної системи Польщі	535
ЮРІЙ ШВЕДА, Формування партійної системи в Україні	545
ЛІАНА ГУРСЬКА-КОВАЛЬЧИК, Політична опозиція в Україні після 1989 року	559
ПЬОТР СУЛЯ, Політична опозиція в Польщі після 1989 року	571
РАДОСЛАВ СОЛЯЖ, Еліти в процесі трансформації Польщі	585

ОЛЬГА КОКОРСЬКА, ВАЛЕНТИН КОКОРСЬКИЙ, Еліти в процесі трансформації в Україні	597
ЯЦЕК СРОКА, Групи інтересів у Польщі	609
МАРИНА ШАПОВАЛЕНКО, Групи інтересів в Україні	617
ЛЕШЕК СОБКОВЯК, Політична участь в Польщі	631
ВАЛЕРІЙ БОРТНІКОВ, Політична участь в Україні	645
РАДОСЛАВ СОЛЯЖ, Громадянське суспільство в III РП	659
АНТОНІНА КОЛОДІЙ, Громадянське суспільство в Україні	675
КШИШТОФ КОВАЛЬЧИК, Роль Католицької церкви в суспільно-політичному житті Польщі	689
АНДРІЙ ЮРАШ, Релігійний чинник у незалежній Україні	703
ЗБІГНЕВ ЦЕСАЖ, Закордонна політика Республіки Польща після 1989 року	715
СЕРГІЙ ФЕДУНЯК, Головні напрямки української закордонної політики: чинники, пріоритети та механізми	731
Висновки	741
AUTORZY	745
Автори	746